

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਡੀ. ਫਲਸ਼ੈਂ, ਸੀ. ਜੇ. ਅਤੇ ਐਸ. ਐਸ. ਦੁਲਟ, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਮੈਸਰਜ਼. ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ ਐਕਸਚੇਂਜ ਲਿਮਿਟੇਡ., -ਬਿਨੈਕਾਰ।

ਬਨਾਮ

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1959 ਦਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਸੰਦਰਭ ਨੰ: 1:

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1922 ਦਾ XI) ਸੈਕਸ਼ਨ 66(1)-- ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਅਸਾਮੀ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਮੁਲਾਂਕਣ-- ਨਵਿਆਉਣ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਲੀਜ਼-- ਲੀਜ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਪਰਿਸਰ 'ਤੇ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁਲਾਂਕਣ-- ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ - ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਖਰਚ।

ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ - ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਅਹਾਤੇ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਸੰਰਚਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚਿਆ ਗਿਆ ਪੈਸਾ ਪੂੰਜੀ ਖਰਚ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਾਲੀਆ ਖਰਚ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਕਲਪ 'ਤੇ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲਾਭ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਰਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ ਹੈ। ਢਾਂਚੇ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਸੰਪੱਤੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸਦਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕੁਝ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਨੰਦ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਬੰਬੇ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 66 (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ:-

"ਕੀ ਸਾਲ 1954-55, 1955-56 ਅਤੇ 1956-57 ਵਿੱਚ 9,804 ਰੁਪਏ, 5,199 ਰੁਪਏ ਅਤੇ 2,914 ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰਚਾ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ ਸੀ?"

ਕੇ.ਆਰ. ਬਜਾਜ, ਯਸ਼ ਪਾਲ ਮਾਹਨਾ, ਜੇ.ਐਲ. ਭਾਟੀਆ, ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਥ ਮੋਂਗਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਹਨ।

ਹਰਦਿਆਲ ਹਾਰਡੀ, ਅਤੇ ਡੀ.ਕੇ.ਕਪੂਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਜੱਜਮੈਂਟ

ਫਲਸੌ, ਸੀ.ਜੇ.-ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 66(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਹੈ:-

"ਕੀ ਸਾਲ 1954-55, 1955-56 ਅਤੇ 1956-57 ਵਿੱਚ 9,804 ਰੁਪਏ, 5,199 ਰੁਪਏ ਅਤੇ 2,914 ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰਚਾ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ ਸੀ?"

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਮੈਸਰਸ. ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ ਐਕਸਚੇਂਜ ਲਿਮਟਿਡ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਫਾਰਵਰਡ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਟਲ ਵੀ ਚਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1954-55, 1955-56 ਅਤੇ 1956-57, ਕ੍ਰਮਵਾਰ 31 ਦਸੰਬਰ, 1953, 31 ਦਸੰਬਰ, 1964 ਅਤੇ 31 ਦਸੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖਾ ਸਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

8 ਅਕਤੂਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਰੋਨੇਸ਼ਨ ਹੋਟਲ, ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਕ, ਦਿੱਲੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਲਿਆ। ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਦੇ ਨਿਗਰਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਐਸ ਐਲ ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਸਟਾਈਲ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਭਾਗੀਦਾਰ ਮਹਾਰਾਜ ਸਾਹੂ, ਫਿਰੋਜ਼-ਉਦ-ਦੀਨ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨਿਕਾਸੀ ਸਨ। ਸੁਲਤਾਨ ਅਹਿਮਦ ਨਿਗਰਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ S.L. ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਨ। ਲੀਜ਼ ਨਵਿਆਉਣ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਅਗਾਤੇ ਲਈ 2,500 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਅਤੇ ਹੋਟਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਲਈ 3,500 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਗਾਤੇ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੰਪਨੀ ਹੋਟਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗੀ, ਪਰ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਧਾਰਾ (1) ਨੂੰ ਅਸੈਸੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਅਗਾਤੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਟਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। :-

"(1) ਇਹ ਕਿ ਪਟੇਦਾਰ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਨਿਗਰਾਨ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਢਾਹ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਜਾਂ ਫੇਰਬਦਲ ਕਰਨ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵਿਕਲਪ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਪਛਾਣਨ ਲਈ ਪਟੇਦਾਰ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮਕਾਨ ਮਾਲਿਕ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ, ਜਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਹਾਤੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਇਹ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਕਿ ਪਟੇਦਾਰ, ਐਕਸਚੇਂਜ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ) ਐਕਸਚੇਂਜ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਟੀਨ ਜਾਂ ਲੱਕੜ ਦੀ ਛਾਂ (ਪਰ ਰਾਖਵੇਂ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ) ਹੋਟਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ) ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਪਾਸੇ ਸਿਰਫ ਵੱਡੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਕਮਰਿਆਂ (ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੱਕੜ ਦੇ ਭਾਗ (ਪਰ ਹੋਟਲ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ)। ਅਜਿਹੀ ਛਾਂ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਹੋਰ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਚਾਲਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਜਲਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਗੈਲਰੀ, ਛਾਂ ਅਤੇ ਕਮਰੇ-ਪਾਰਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ 17,917 ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਖਰਚ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਕਮ ਤਿੰਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਸੀ, 1954- 55 ਵਿੱਚ 9,804 ਰੁਪਏ, 1955-56 ਵਿੱਚ 5,199 ਰੁਪਏ ਅਤੇ 1956-57 ਵਿੱਚ 2,914 ਰੁਪਏ।

ਹਰ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲੀਆ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਸਿਰਫ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਖਰਚ ਇੱਕ ਪੁੰਜੀਗਤ ਖਰਚ ਸੀ। ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਖਰਚ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਸਥਾਈ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪੁੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ ਸਨ। ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਢਾਂਚਿਆਂ 'ਤੇ ਇਹ ਖਰਚੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖਰਚੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪੁੰਜੀ

ਹੋਣਗੇ, ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਲੀਆ ਖਰਚ, ਉਸਦੀ ਸਾਰੀ ਦਲੀਲ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੰਜੀ ਖਰਚੇ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜੇਕਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਲੀਜ਼ ਸਿਰਫ਼ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸੀ। ਨਵਿਆਉਣ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਰ ਖਰਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਇਸ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਖਰਚੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਣੀਆਂ ਬਣਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਜਾਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਥਾਈ ਪੁੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਖਰਚੇ ਦੁਆਰਾ. ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੂਹ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ ਕੇਸ ਜਿਸਦਾ ਉਸਨੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਉਹ ਸੀ ਰੀ: ਪਰਮਾ ਨੰਦ ਹਵੇਲੀ ਰਾਮ, ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ ਨਾਈਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਸੋਡੀਅਮ ਕਲੋਰਾਈਡ ਦਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਲਈ ਕੱਚੇ ਸਾਲਟਪੈਟਰ, ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਉਸਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਲੂਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਲਏ ਸਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਲੂਣ ਵਾਲੀ ਧਰਤੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੱਚੇ ਸਾਲਟਪੈਟਰ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਸਾਈਟਾਂ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨਾ ਤਾਂ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਲੂਣ ਕੱਢਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੁੰਜੀਗਤ ਖਰਚ ਸੀ। ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਕੱਚੇ ਨਮਕੀਨ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ, ਪਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਪੁੰਜੀਗਤ ਖਰਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਨੀਰ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੰਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਪੁੰਜੀ ਸੰਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅਗਲਾ ਕੇਸ ਪੁਨਰ: ਬਨਾਰਸੀਦਾਸ ਜਗਨਨਾਥ ਵਿਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੰਜ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣ, ਇੱਟਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਤਾ, ਇੱਟਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ

ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਧਰਤੀ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ 3 ਜਾਂ 3 ਡੂੰਘਾਈ ਤੱਕ ਧਰਤੀ ਖੋਦਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਆਜ ਛੱਡਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਲੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਲੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚਿਆ ਪੈਸਾ ਇੱਕ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ ਸੀ, ਪਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਠਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਥਾਈ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਲਾਭ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭੁਗਤਾਨ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਖਰਚੇ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਪਰ ਦਸ ਤੋਂ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਲੰਮੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵੈਧ ਕਟੌਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇੱਕ ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਰਕਮ ਹੈ ਪਠੇਦਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਲਾਭ ਦੀ ਸੰਪਤੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵੀ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਰਚੀ ਗਈ ਰਕਮ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ 'ਤੇ ਜੇ ਲੀਜ਼ਾਂ ਲੰਮੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਓਬਿਟਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਅਸਥਾਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਮ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਖਰਚ ਇੱਕ ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਾਲੀਆ ਖਰਚਾ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਸਿਰਫ ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਢਾਂਚਿਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਕਿਵੇਂ ਮਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਿਆਦ ਖਰਚ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਢਾਂਚੇ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸਦਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕੁਝ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਨੰਦ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੌਂਡ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਦਲੀਲ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੈਨਰਿਕਸਨ (ਐੱਚ. ਐਮ. ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ਼ ਟੈਕਸ) ਬਨਾਮ ਗ੍ਰਾਫਟਨ ਹੋਟਲ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਗ੍ਰੀਨ, ਐਮ.ਆਰ. ਆਪਣੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ। ਲੀਜ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ

ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਇਸਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਸਨ। ਲਾਇਸੈਂਸ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਮੁੱਲ, ਭਾਵੇਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਵਜੋਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੁੰਜੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਸੀ। ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਮੁੱਲ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਕਟੌਤੀਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪੰਨਾ 682 'ਤੇ ਲਾਰਡ ਗ੍ਰੀਨ ਐੱਮ.ਆਰ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਹਵਾਲਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ:-

"ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਫ੍ਰੀਹੋਲਡਰ ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਭੁਗਤਾਨ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੀ ਕਟੌਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਪੁੰਜੀ ਸੁਧਾਰ ਅਕਸਰ ਲੀਜ਼ ਵਿਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਕਦੇ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲਾਗਤ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਪਟੇਦਾਰ ਨੇ ਇਹ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਸਹਿਣ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਾਇਆ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਖਰਚੇ ਵਜੋਂ ਪੂਰਾ ਕਿਰਾਇਆ ਕੱਟਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਣੂ ਰਿੰਗ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਕਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਨਤੀਜਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਟੈਕਸਦਾਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ

ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਤਰੀਕਾ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਉਲਟ।"

ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਪੁੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਡੇਵੀ ਬਨਾਮ ਕੋਰੀ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਮਾਓਨਘਟਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸਾਮ ਬੰਗਾਲ ਸੀਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

"ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਮੁਨਾਸਬ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਜੋ ਸੰਸਦ ਨੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਯਾਨੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਜਾਂ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਸਟੀਕ ਨਿਯਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਬੋਲਣ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬੁੱਧੀ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕੁਝ ਢਾਂਚਿਆਂ 'ਤੇ ਪੁੰਜੀਗਤ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਕਲਪ 'ਤੇ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਪੁੰਜੀ ਖਰਚ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਮਾਲੀਆ ਖਰਚੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਸਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਤੋਂ ਲਵੇਗਾ। ਵਕੀਲ ਦੀ ਫੀਸ 250 ਰੁਪਏ।

13 ਨਵੰਬਰ 1963 ।

ਐਸ.ਐਸ. ਦੁਲਟ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ : ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ

ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ
ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕਮਲ ਕੁਮਾਰ, ਟਰਾਂਸਲੇਟਰ।